

Bài 9

LỊCH SỰ, TẾ NHỊ

① TÌNH HUỐNG

Sau tiếng trống "tùng, tùng, tùng", thầy Hùng chủ nhiệm lớp 6A bước vào lớp. Cả lớp đứng nghiêm chào thầy.

- Thầy chào các em, mời các em ngồi.

Sau khi lớp ổn định, thầy Hùng nói tiếp :

- Hôm nay, nhân ngày 8 - 3, thầy chúc các em nữ tươi vui, đoan trang, học giỏi... Chúc cả lớp đoàn kết, rèn luyện tốt, học giỏi để không phụ lòng ông bà, cha mẹ, thầy giáo, cô giáo. Thầy đặt tất cả niềm tin vào các em.

Thầy đang nói thì ba, bốn bạn đi học muộn chạy ào vào lớp, có bạn không chào, có bạn lại chào rất to "Em chào thầy ạ".

Trong lúc đó, bạn Tuyết đứng nép ngoài cửa nghe thầy nói hết câu, mới bước ra trước cửa, đứng nghiêm chào thầy và nói :

- Em xin lỗi thầy, em đến muộn. Xin thầy cho em vào lớp ạ.

Gợi ý

- a) Em đồng ý với cách cư xử của bạn nào trong tình huống trên ? Vì sao ?
- b) Nếu em là thầy Hùng, em sẽ có thái độ như thế nào trước hành vi của các bạn vào lớp muộn ?

② NỘI DUNG BÀI HỌC

- a) Lịch sự là những cử chỉ, hành vi dùng trong giao tiếp ứng xử phù hợp với quy định của xã hội, thể hiện truyền thống đạo đức của dân tộc.
- b) Tế nhị là sự khéo léo sử dụng những cử chỉ, ngôn ngữ trong giao tiếp ứng xử, thể hiện là con người có hiểu biết, có văn hoá.
- c) Lịch sự, tế nhị thể hiện ở lời nói và hành vi giao tiếp, biểu hiện ở sự hiểu biết những phép tắc, những quy định chung của xã hội trong quan hệ giữa con người với con người, thể hiện sự tôn trọng người giao tiếp và những người xung quanh.

d) Lịch sự, tế nhị trong giao tiếp ứng xử thể hiện trình độ văn hoá, đạo đức của mỗi người.

- Ca dao : *Lời nói chẳng mất tiền mua,*
Lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau.

③ BÀI TẬP

a) Hãy đánh dấu x vào ô trống tương ứng những biểu hiện thể hiện sự lịch sự, sự tế nhị :

	Biểu hiện lịch sự	Biểu hiện tế nhị
- Nói nhẹ nhàng.	☐	☐
- Nói dí dỏm.	☐	☐
- Thái độ cục cằn.	☐	☐
- Cử chỉ sốt sắng.	☐	☐
- Ăn nói thô tục.	☐	☐
- Biết lắng nghe.	☐	☐
- Biết cảm ơn, xin lỗi.	☐	☐
- Nói trống không.	☐	☐
- Nói quá to.	☐	☐
- Quát mắng người khác.	☐	☐
- Biết nhường nhịn.	☐	☐

b) Em hãy nêu một ví dụ về cách cư xử lịch sự, tế nhị mà em biết.

c) Em hãy phân tích một hành vi của bản thân đã thể hiện thái độ lịch sự, tế nhị (hoặc thiếu lịch sự, thiếu tế nhị - nếu có).

d) Tuấn và Quang rủ nhau đi xem ca nhạc. Vào cửa rạp, Tuấn vẫn hút thuốc lá. Quang ghé sát vào tai Tuấn nhắc nhở tắt thuốc lá. Nhưng Tuấn lại trả lời để mọi người xung quanh nghe thấy : "Việc gì phải tắt thuốc lá !".

Em hãy phân tích những hành vi, cử chỉ của Tuấn và Quang trong tình huống trên.